

PATVIRTINTA
Ukmergės Užupio
pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2020 m. gruodžio 10 d.
įsakymu Nr. V-118

UKMERGĖS UŽUPIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos darbuotojų etikos kodeksas (toliau- kodeksas) – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus mokytojų sprendimams bei veiklai.
2. Kodekso paskirtis – padėti mokyklos mokytojams, darbuotojams ir bendruomenei suprasti etinio elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.
3. Kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos (toliau – mokykla) bendruomenė, patvirtindama šį kodeksą, išskėlė šiuos tikslus bei uždavinius:
  - 4.1. nubrėžti tolerancijos ribas mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų bendravimo su darbuotojais, darbuotojų bendravimo su mokytojais, pedagogų ir darbuotojų bendravimo su mokiniais, tėvais etikos principus ir normas;
  - 4.2. padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę, siekti viešumo ir skaidrumo tarpusavio santykiuose;
  - 4.3. formuoti suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla;
  - 4.4. padėti vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;
  - 4.5. apsaugoti mokyklos bendruomenės narius nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio.
5. Mokyklos bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti mokyklos siekius, garbingai jai atstovauti, etišškai elgtis tiek mokykloje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

6. Darbuotojų etikos kodekse naudojamos sąvokos:

Darbuotojai – mokytojai, pagalbos specialistai, vadovai (direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams skyriaus, susijusio su ugdymu, vadovas), valytojos, vairuotojas, sekretorė, buhalterė, darbininkai, kiemsargiai, kūrikai.

Darbuotojų etika – dora, pareiagingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsens darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

IV SKYRIUS ETIKOS PRINCIPAI

7. Etikos principai:

7.1. darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti mokyklos siekius, etiškai elgtis tiek mokykloje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;

7.2. objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

7.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

7.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu ir su mokyklos savivaldos institucijomis;

7.5. būti tolerantiškiems kitų nuomonei.

V SKYRIUS ETIKOS NORMOS

8. Darbuotojų įsipareigojimai:

8.1. aktyviai palaiko mokyklos siekius, garbingai atstovauja mokyklą vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoja jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;

8.2. objektyviai, remiantis moksliniais metodais, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems;

8.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

8.4. siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis;

8.5. puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su mokyklos savivaldos institucijomis;

8.6. vadovaujasi skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškais kitų nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų asmenims;

8.7. gerbia ir aktyviai prisideda, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

9. Bendrosios etikos nuostatos, suvokimas, kad pažeidžiamos etikos normos:

9.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

9.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

9.3. pedagogų, darbuotojų nepagarbus atsiliepinimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius, darbo gebėjimus, asmenines savybes;

9.4. konfidencialios informacijos apie kolegas paviešinimas ir aptarimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);

9.5. kiekvienas darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

10. Bendravimo tarp pedagogų nuostatos:

10.1. tarpusavio santykiai remiasi pagarba, tolerancija, kitos nuomonės gerbimu, mandagumu.

10.2. bendravimas ir bendradarbiavimas grindžiami pagalbos teikimu vienas kitam;

10.3. santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių mokyklos bendruomenės nario etikos principų.

11. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

12. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

13. Niekas negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojo gyvenimą, nesusijusios su darbo reikalavimais.

14. Negali būti diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Santykiai tarp grindžiami lygiateisiškumo principu.

15. Mokyklos darbuotojai toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, skonių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi darbuotojų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus.

16. Darbuotojų bendravimas remiasi lygių galimybių įgyvendinimu nepaisant lyčių, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, lytinės orientacijos, įsitikinimų ir pažiūrų.

17. Bendravimo su mokiniais nuostatos:

17.1. remiasi abipuse pagarba;

17.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius mokinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

17.3. vertindamas mokinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi motyvaciją;

17.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas mokinių pasiekimus.

17.5. elgiasi diskretiškai. Darbuotojui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio jam asmeniškai patiktą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

17.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi;

17.7. yra tolerantiškas mokinių religiniams įsitikinimams, politinėms pažiūroms ir užtikrina lygių galimybių principų laikymąsi.

18. Bendravimo su tėvais nuostatos:

18.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų ir vaikų konfliktus;

18.2. saugo vaikų patikėtą informaciją apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Perduoti tokią informaciją kitai pusei galima tik gavus patikėjusio asmens sutikimą;

18.3. užtikrina, kad santykiai su tėvais nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

18.4. vadovaujasi pagarba, tolerancija, bendradarbiavimu sprendžiant ugdymo klausimus;

18.5. teikia objektyvią informaciją apie vaiko pažangą, mokymosi rezultatus, elgesį.

19. Darbuotojo akademinė ir žodžio laisvė:

19.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;

19.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padomumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;

19.3. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;

19.4. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams mokyklos reikalams.

VI SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR PRIEŽIŪRA

20. Darbuotojų etikos kodeksas priimamas Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos mokytojų ir darbuotojų bendrame susirinkime atviru balsavimu ir tvirtinamas Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu.

21. Darbuotojų etikos kodekso priežiūrą vykdo Etikos komisija, kurią sudaro 3 nariai, išrinkti Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos mokytojų ir darbuotojų bendrame susirinkime atviru balsavimu 3 metams. Kandidatus siūlyti gali visi darbuotojai. Išrenkami daugiausia balsų gavę darbuotojai.

22. Etikos komisijos pagrindinės funkcijos yra etikos kodekso vykdymo priežiūra; darbuotojų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

23. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys. Jo prašymas išnagrinėjamas per 2 mėnesius Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuos kviečia šios komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininką renka komisijos nariai atviru balsavimu. Etikos komisija gali taikyti moralinio poveikio priemones.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Užupio pagrindinės mokyklos darbuotojų etikos kodekso projektas svarstomas viešai, siekiant, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

25. Patvirtintas kodeksas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

26. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti kodekso nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu.

27. Mokyklos darbuotojai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų yra kiekvieno darbuotojo pareiga ir garbės reikalas.

28. Šio kodekso vykdymo priežiūrą atlieka mokyklos Etikos komisija.

29. Kodeksas, priimtas kaip mokyklos darbuotojų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

30. Už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės.
